

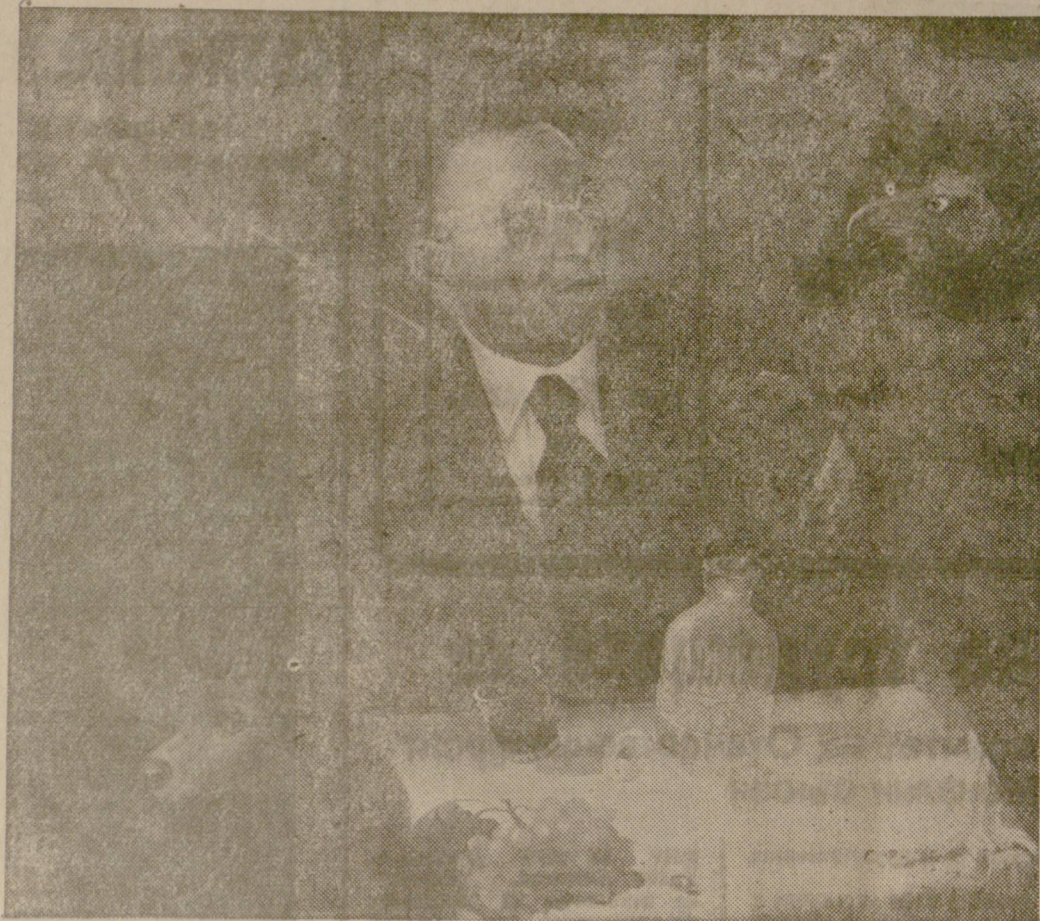
„Велико Търново — форма на високо самочувствие ...“

На 17 октомври в Галери-
ята на ул. „Раковски“ № 108
в София бе открита първа-
та самостоятелна изложба
на Димитър Войнов. На нея
той показва 20 живописни и
10 графични творби.

Димитър Стефанов Войнов
е роден на 15 април 1946 г.
в село Ресен, Великотърнов-
ски окръг. През 1950 г. се
местното му се преселва
във Велико Търново, където
минава неговото детство.
През 1968 г. завършва Ху-
дожествената гимназия „Про-
фесор Илия Петров“ в Со-
фия, а през 1973 г. — ВНИИ
„Николай Павлович“ при
проф. Александър Попов, спе-
циалност „Приложна гра-
фика“. Занимава се с офор-
мяне и илюстриране на кни-
ги, а в последно време пре-
димно с живопис. От 1975 г.
участва в ОХИ на илюст-
рацията, на рисунката и в
почти всички ОХИ с живо-
пис. Понастоящем участва
и в Международното трие-
нале на младите живописци
в София. Член е на СБХ. Не-
гови картини са притежание
на редица галерии в страна-
та, в това число и във Ве-
лико Търново, както и на
частни собственици. Живее в Со-
фия и работи в списание
„Отечество“.

— Другарю Войнов, какво
е мястото на младите в жи-
вота?

— За младите художници,
я които редица съм все още
могат да се кажат много
млади: някои от тях се на-
реждат в редиците на май-
сторите и владеят средства-
та на своето изкуство, та-
ка, че това не им пречи да
мислят творчески. Вончо,
което те правят днес до го-
ляма степен отразява наци-
те общи стремежи и чувст-
ва; дава ни повод да си
мислим и да си представя-
ме къде ще бъдем утре.
Добре е, че нашите творби
в повечето случаи са „ово-
боления“ от минало и са на
товарен и бъдеще. По та-
къв начин те живеят кол-

„РАВНОВЕСИЕ“

кото в света на своята се-
гашиност, толкова и в Космо-
са на своята бъдещност. Та-
ка картините се превръщат
в картини на сърцата и ре-
зюме на живота ни. Моите
усилия са в същата посока.
Избягвам алегоричните и ин-
сказателните притчи, за да
остана пред трезвата карти-
на на живота и точния порт-
рет на чувствата. В нашето
време най-голямо значение
може да има художествената
непосредственост, утвърди-
ването на човека, негово-
то самочувствие и гордост.

Сложен, изненадващ и не-
повторим е творческият про-
цес. Нищо, че младите ху-
дожници понякога експери-
ментират неуспешно. Това е
необходимо за повдигане на
професионалното им майстор-
ство. Нищо, че понякога ам-
бицията надхвърля възмож-
ностите. Това е необходимо
за да се расте. Нищо, че
често се заставя с лице към
съмнението. Това не е зара-
ди самото съмнение, а зара-
ди освободеност от страсти
и интереси истинна. Всичко
това не е разточителство, за-

щото изкуството, както и
морето, поглъща всяко без
покойство у човека и го раз-
варя в своята необятност.
— В какво виждате коре-
ните на Вашето изкуство?

— Има нещо чудесно, за-
сладващо дълбока благодар-
ност да принадлежиш на
град като Велико Търново.
Да си носен от неговата ис-
торическа стихия и да съхра-
няваш огромното му наслед-
ство. Велико Търново е фор-
ма на самочувствие и фор-
ма на поведение. Това е съ-
знанието, че аз съм частица

от този град и той е части-
ца от мене. Знам, че той
може без мене, но знам и
друго, че аз не мога без не-
го. Няма да забравя хората
във Велико Търново, които
ми помагаша в младежките
години, както и невероятна
та архитектура и тишината
на провинциалния пейзаж,
където заедно с приятелите
кояхме мечтите си. Стихове
те на Цаню Сърнев ме връ-
щат към свежестта и чиста-
та идилгия на тези картини...

...„Да скиташ по Росича бог-
и с лов на рибци да си губиш
времето...“

Художественото творчест-
во е нещо символично. То
е превъплъщение на онасле-
дената форма на съществу-
ване, но вече на друга плос-
кост. Като художник, човек
се отделил от обкръжението
си, емансипира се, но той
не престава да бъде това,
което са били неговите пра-
деди, запазва техния облик,
но в друга, по-свободна, по-
охлаждана форма. Тъй ка-
то ябълката не пада по-дал-
ече от стъблото си и аз
като художник в известен
смисъл съм ябълка от дър-
вото на Велико Търново, и
то повече, отколкото съм
предполагал. Не са ли били
моите предци оня търновс-
ки майстори, които са оста-
нали във времето възлияния
та на сърцата си, ласката
на ръката си, запечатани в
шепа глина, кован бакар или
пламнала шевница? Творче-
ството в днешния ден е
нова брънка във веригата
на традицията. Защото три-
лицията винаги расте пред
нашите очи, които толкова
често се стемнят да я видят
неподвижна и завършена.

И все пак между минало-
то, което ни се изплъзва, и
бъдещето, което е неизвест-
но, е НАСТОЯЩЕТО.
В него са нашите задължения,
поява и надежди

Пламен КАСАБОВ

60 години съветско кино

Очаквани и неповторими срещи

Съветското кино. С него
се срещам толкова често, мо-
же би всяка седмица. И в
притихналата зала пред мен
се разкрива винаги нещо но-
во, неочаквано и неповтори-
мо. Това е така, защото
всички път сякаш заставам
пред широко отворен прозо-
рец, от който се разкриват
богатите багри на великата
Съветска страна. Но киното
е преди всичко изкуство, а
съветското кино по най-убе-
дителен начин доказва със
своите образи това. И ка-
то изкуство то не само от-
разява огледално една реал-
ност на действителност, а с по-
мощта на богатите възмож-
ности на изразителните си
средства внушава преданост
на комунистическите идеи,
възпитава младия труженник,
давайки му най-ярък приме-
ри за подражание.

Според мен съветските
филми със съвременна тема
така като: „Соната над езе-
рот“, „Врата без ключ“,
„Училищен вале“, „Масква,
любав моя“, „Премия“ са
чудесно средство за възни-
тане на подрастващото по-
коление, защото в тях дирек-
тно откриваме отговорите
на толкова много въпроси
от нравствено-етичен харак-
тер, които възбуждат нашия
съвременник. Но съветското
кино не се изчерпва само
с тези филми, не се занима-
ва единствено със съвремен-
ната проблематика, а обхва-
та и темите е далеч по-
широк. Да си припомним са-
мо филмите за подвигите на
съветския човек по време на
Великата отечествена война.
Съветският народ показа на
света героизъм, който няма
равен на себе си, героизъм,
който ни поражда със сво-
ето величие. Ние ставаме съ-
причастни с него, когато
гледаме филми като „Осво-
бождение“, „Великата отеч-
ествена война“, „Бащата
на войника“, „Блокада“, „Те
се сражаваха за родината“.

Аз съм далеч от мисълта
да противопоставям филми
те със съвременна тематика
и тези за Великата отечес-
вена война, защото в тях
има нещо общо, а това е ак-
туалността на проблемите,
непреодолимостта на реализира-
ните в тях естетически цен-
ности.

За мен винаги е било из-
ключително духовно на-
следие съчетанието на
литература-кино и за това
най-голям дял има съветско
то киноизкуство. Рядко ще
срещнем по-такагилво прет-
воряване на литературните
шедьоври в кино, каквото
откриваме в съветските фил-
ми, реализирани по творбите
на класиците на руската и
съветската литература: Л.
Толстой, А. П. Чехов, М.
Ю. Лермонтов, Н. В. Гогол,
Н. Фурманов, М. Шолохов,
Незабравими ще останат за
мен филми като: „Война и
мир“, „Ана Каренина“, „Дра-
ма по време на лав“, „Ася“,
„Рудин“, „Русан и Людм-
ла“, „Братя Карамазови“,
„Тихият Дон“, „Горещ сняг“,
„Училищен вале“, „Масква,
любав моя“, „Премия“ са
чудесно средство за възни-
тане на подрастващото по-
коление, защото в тях дирек-
тно откриваме отговорите
на толкова много въпроси
от нравствено-етичен харак-
тер, които възбуждат нашия
съвременник. Но съветското
кино не се изчерпва само
с тези филми, не се занима-
ва единствено със съвремен-
ната проблематика, а обхва-
та и темите е далеч по-
широк. Да си припомним са-
мо филмите за подвигите на
съветския човек по време на
Великата отечествена война.
Съветският народ показа на
света героизъм, който няма
равен на себе си, героизъм,
който ни поражда със сво-
ето величие. Ние ставаме съ-
причастни с него, когато
гледаме филми като „Осво-
бождение“, „Великата отеч-
ествена война“, „Бащата
на войника“, „Блокада“, „Те
се сражаваха за родината“.

Аз съм далеч от мисълта
да противопоставям филми
те със съвременна тематика

Пламен ПЕТКОВ
студент

Присъдено научно звание

Научният съвет на Архе-
ологическия институт при
БАН избра за старши на-
учен сътрудник Атанас Ива-
нов Попов, ръководител на
филиала на Археологическия
институт при БАН във Ве-
лико Търново.

Атанас Попов е роден през
1925 г. в с. Мелница, Ямбол-
ски окръг. Завършил е Со-
фийския университет. След
защита на дисертацията през
1969 г. му е присъдена науч-
ната степен „Кандидат на
историческите науки“.

Работил е като учител и
училищен инспектор и зав. от
дел в Окръжния исторически
музей във Велико Търново.

Публикациите на Атанас
Попов обхващат няколко на-
соки: изучаване на крепости
и укрепителни съоръжения,
изследвания на отделни въ-
проси, свързани със столица-
та на Втората българска дър-
жавност.

Най-голям дял от публика-
циите му засягат изследва-
ния на крепости по Стара
планина и Сърнена Средна
гора. На тази проблематика
са посветени „Средновеков-
ният Крън“, „Средновековни-
те крепости Твърдица и
Мъглиш“, „Средновековните
крепости по Русалийска про-
ход в Стара планина“, „Ста-

ропланинските крепости за
отбрана на Търново“ и др.
Проучените крепости и от-
бранителни съоръжения са
обхващани в една студия
„Старопланинската укреп-
ителна система за защита на
средновековния Търновград“.

Съществен принос е еле-
мент в трудовите е, че пове-
чето от тях се базира на
лично придобити материали
от археологически разкопки
и теренни проучвания.

„Ало, бърза помощ ...“

Преди две години, когато д-р Крушева беше в отпуск,
за да гледа малкия си син, на улицата я спря петгодишно
русококо момиченце думите: „Аз няма да се разболявам,
докато сте в отпуск...“

Убедена съм, че човек не може да живее и работи без
обич и доверие, но за да спечелиш децата е необходима
много топлина и сърдечност.

Още в лишения от „чинов-
нически уют“ кабинет на де-
журния лекар от „Бърза и
неотложна медицинска по-
мощ“ се чувствуваше напре-
жение. Консултации, разго-
вори — за една победена бо-
лест, за тежко болен, който
вдига на крак целия дежу-
рен екип и за една „битка“,
която предстои на дежур-
ните тази нощ лекари —
д-р Тачева, д-р Крушева, д-р
Стефанов.

По телефоните в диспечер-
ския пункт тревожни гла-
сове зоват за помощ, Кирил
Дупалов е вече зад корми-
лото и линейката потегля. А
когато калдъръмената ули-
ца ни отведе при двегодиш-
ния Здравко Петров, цялото
това напрежение сякаш из-
чезна. Още в първите мину-
ти почувствувах благодарно-
то влияние на една спокой-
на личност. Д-р Крушева го
вореше непринудено, есте-
ствено...

Гласът на дежурната дис-
печерка „догони“ линейката
„Габриела Райчева — две-
годиница, Андрей Райчев —
осем месеца, улица...“ доу-
точняване на адреса и отно-
во две женски ръце и един
топъл глас се мъчат да от-
немат напрежението в този

ваш, нямаш право да се вър-
неш, очаква те едно пламна-
ло от температура дете...

— Доволен ли сте от ра-
ботата си?

— Децата са толкова без-
помощни и милни, при всяко
от тях отивам с вътрешно
напрежение, може би затова
в края на дежурството по
някога се чувствувам измо-
рена.

Не продължихме разгово-
ра с д-р Крушева, защото
дежурната диспечерка Мария
Минчева предаде адреси. Пак
започваше един работен ден
— неспокоен, изпълнен с
труд, самообладание и мно-
го внимание. Диана, Мартин,
Леля, Алдин, Юсеин — с
всички от тях д-р Крушева
намери за какво да загово-
ри, предразполагаше ги и
научаваше необходимото, за
да може по-точно да опре-
ди диагнозата. Капризни, не-
общителни или събденици —
всички тези деца с различни
характери тя трябваше да
спечели. С родителите на
Глинка беше по-трудно. И се-
га се питам дали те усети-
ха тревогата в гласа на ле-
каря за едномесечната им
дъщеря? Не рискуваха ли,
пребивайки болничното
лечение?

Тревожно съобщение — на
улицата е паднало дете, из-
паднало в безсъзнание. Напрежението беше голямо и едва
когато шофьорът настани детето в линейката и полетя към
болницата, почувствувах облекчение. Д-р Крушева нямаше
право на това спокойствие, защото след като настани мо-
мичето на болничното легло, ще й предадат нови адреси...
И така до края на работния ден, когато ще се прибере в
къщи и ще сложи уморена длан върху главичката на
Николай...

Магдалина ГЕРДЖИКОВА

Новите филми на екрана

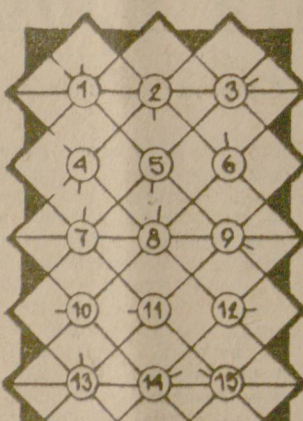

Кадр от съветския игрален филм „Програма за ут-
решния ден“.

Съветският игрален филм
„ПРОГРАМА ЗА УТРЕШНИЯ
ДЕН“ е филм за училището, но не за
обикновеното училище, което
познаваме. Тук учениците се
трудят над решаването на на-
учни проблеми, а учителите са
знаменити физици, математици,
химици и даже — единични
шампиони. Може да се помис-
ли — пред нас е измислица. Но
подобни специални физико-мате-
матически училища съществуват
и пред незагодите се изправят
напълно реални деца: как
да се избегне едностранчивост-
та в образованието на бъдещи-
те Айнщайнови и Курчатови,
каждо да се възпитава от тях
хармонично хора, умеещи да ви-
ждат и обичат прекрасното в
изкуството и в живота, а да не
са слепи работи на формулите.
Тези проблеми възбуждат герои-

Кръгословица

ПО ПОСОКА НА ЧАСОВ-
НИКОВАТА СТРЕЛКА: 1.
Ветрове в Южна Италия и
Сицилия; 2. Староперейски
бог на злато; 3. Известен
френски естествоизпитател
(1813—1878); 4. Химически
елемент; 5. Долен крайник
на човек или животни; 6.
Ято птици; 7. Тежка епиде-
мична болест на стомаха и
червата; 8. Велосипед; 9.
Български цар (1197—1207);
10. Древно тракийско племе;
11. Река във Франция; 12.
Съд за течности; 13. Старо-
гръцка героическа поема;
14. Преживяно животни; 15.
Град в Северозточна Гър-
ция.

Нови книги

Иван Вазов. Събрани съчи-
нения, том 22, Изд. „Българ-
ски писател“.
П. К. Яворов. Събрани съчи-
нения, том 4, Изд. „Българ-
ски писател“.
И. Гюте. За литературата и
изкуството, I и II том.
Изд. „Български писател“.
К. Воробьев. И дойде вели-

канът. Изд. „Хр. Г. Данов“.
М. Каламата. Под сянката
на плашилата, Изд. „Хр. Г.
Данов“.
Колектив. Философски реч-
ник. Партиздат.
Колектив. Океанология, кн.
5, Изд. на БАН.
Б. Георгиева. Народна ар-
хитектура в Боженици. Изд.
на БАН.
Колектив. Журналистика 78,
Изд. „Наука и изкуство“.

Справочник на читателя

КИНО
От понеделник до неделя вклю-
чително кината в градовете на
окръга ще прожектират:
ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Полтава“
— тел. 2-05-42, голяма зала
„Програма за утрешния ден“
— 10, 14, 16, 18 и 20 часа, мал-
ка зала, студийни филми: „Като
у дома“ — 15.30 и 19.30 часа;
детски филми — 17.30 часа, а
в събота и неделя и от 10 ча-
са: научно-популярни филми
Филми за „Толкуш Боровски“,
„Там, където всърхна река
Варта“, „Корея се издига над
руните“, 18.30 часа; „Искра“ —
тел. 2-00-43, „Девойката от
езерото“ — 13.30, 18 и 20 часа;
„Кавказка пленница“ — 10,
15.30 часа; „Девети септември“
— тел. 2-00-54, „Тактика за бя-
гане на дълги разстояния“ —
13.30 часа, „Земля на Санин-
ков“ — 10, 15.30, 18 и 20 часа;
ГОРНА ОРЯХОВИЦА: „Ле-
ния“ — тел. 4-21-71, „Похити-
нето на Савоя“, „Купитанска
трагедия“, „Братя Карамазови“,
„Кавказка пленница“ — „АББА“,
„Сигнален изстрел“, „Булевар-
дът на Рома“, професионално ки-
но „Харалампи Стоянов“ — тел.
67-61, „Хубо с мирис на оре-
хан“, „Реманш“.
СВИШОВ: „Алеко“ — „Циан-
калий и джодовни капки“, „Неу-
дължени“, малка зала, студий-
ни филми „Братя Карамазови“,
ПАЗЛИКЕИ: Димитър Стоя-
нов — „Ахилесова пета“, „Ко-
мисарят обича“, „Къщата“, „Ко-
лясковиц“, „Христо Ботев“.

ТЕАТЪР
Драматично-музикалният теа-
тер „Константин Кисимов“ ще
престане:
„Обърни се с гняв назад“ —
днес и понеделник във Велико
Търново.
„Борана“ — днес във Велико
Търново.
„Донна Луция“ — четвъртък
и петък във Велико Търново.
„Коварство и любов“ — петък
в Горна Оряховица.
„Имало едно време“ — втор-
ник в Обединение.
ФУТБОЛ
„А“ РФГ
Спартак — Локомотив (СФ).
Черноморец — Марек, Минер-
Доростол — Левия, Светозар-
ЦСКА „Септ. знаме“ — Ботев,
Пирин — Берое, Тракия — Че-
рно море, Левски-Спартак — Ло-
комотив (ПД).
СЕВЕРНА „Б“ РФГ
Локомотив (ГО) — Локомо-
тив (Др), Добруджа — Чанар,
Доростол — Левия, Светозар-
ЦСКА „Септ. знаме“ — Ботев,
Пирин — Берое, Тракия — Че-
рно море, Левски-Спартак — Ло-
комотив (ПД).
ЕЛИТНА ОКРЪЖНА ГРУПА
Лясковец — Полски Тръмбеш
Дебелец — Захария комбинат
Стржица — Долна Оряхови-
ца, Бутново — Михалици, Сви-
за — Джурланица, Кесарево —
Суходол, Българско — Сливко-
Овча могила, Подкирпане —
Златарица, Ресен — Драгово.
Бяла черква — Килифарево.

Извор на знания и революционни идеи

Училището в Добри дял — в миналото и сега

В западната част на Добри дял, сред южна градина от 10 дка, създадена от училския колектив, се издига приетажната сграда на основното училище „Ив. Вазов“. Всеки ден под неговата топла стряха долита ученолюбиво ято от 150 деца, призвани от училищната камбанка. Това училище дало много умни очи и много будни съвети.

То е основано в 1839 г. от добридялския учител Христо Камбур. Той временно приютявал ученолюбивите детски души в горния етаж над своята кръчмина. Предприемчивите и будни добридялчани не били доволни от това и в 1860 г. с построяването на килията на църквата решили да прехвърлят и децата си там — да ги учи селският свещеник. Буквите, написани на дебели листови, гои разлепил по стените на килията.

От 1863 до 1867 г. Добри дял съвсем случайно има за учител Димитър Бендерев от Горна Оряховица. Той е роден във видно патриотично семейство. Завършил Габровското училище и бил много просветен за времето си. Той имал педагогически такт към учениците и добра меодическа подготовка. Разказват, че дясната му ръка била саката, зивоа пишеа с лявата, но така красиво, че всички му завидвали. Родители, учители и ученици го обичали и уважавали. Покрай четмо и писмо гои учениците си на смятаа не, граматика, земописание и история. През учителствуването му в Добри дял са идвали да учат 5—6 ученици от съседното село Коза ревец. След Освобождението гои става търновски окръжен училищен инспектор.

През 1875 г. по желание на мнозина от родителите било решено да се открие по-горен курс на обучение. Учител става Давид Недялкович от Велико Търново, бивш учител в Габровското училище. Учен ги на четене, граматика, смятане, земописание, история, френски език и космография. В сградата и събота ги занимавал с галим (военна гимнастика). Делта му била всички да станат силни и пкржави, та когато прелесе чашата на рбското търпение, българският народ сам да се вдигне на борба. На корицата на една църковна книга той написал: „Братя, докога тъй оведечуи но ше търпим агаранското иго?“

По негова покана на 9 март 1876 г. в селото идва революционерът Георги Измирлиев (Македончето), който

след църковна служба произнесъл огнено слово пред учениците и възрастните по случай празника „Св. 40 мъченици“. Той завършил с думите: „В този момент аз не кам да си спомня не за онези 40, нито 400, нито 4000, а тъкмо 4 милиона мъченици, които от векове пшкат под робство...“

Всяко време си има свои реформатори — просвета та също. Първият учител след Освобождението — Дончо Чолаков от Златарица — събрал първенците на селото и им заявил, че килията е стая за църковните бабички, но не и стая за обучение. Всички запомнили думите му, че светлината не може да се добде от тъмнината. Скоро върху руините на старата турска джамия било построено ново училище, а заедно с него купени и 8 чина с по десет места, три черни дъски и отделна учителска стая.

Училище „Иван Вазов“ става извор не само на книжовни знания, но и на революционни идеи. Учителят Георги Генов заедно с младежите Димо Червенков и Йордан Верова основали в 1913 г. социалистическа група на тесните социалисти в селото. По-късно заедно с колегатата си Тодор Камбуров те са първите учители комунисти в училището. При тях идва и учителят Тодор Нешков от Златарица и през 1921 г. образуват учителска комунистическа тройка.

След порома на Септемврийското въстание от 1923 година учителите Георги Йорданов и Тодор Нешков са уволнени. Дори Георги Йорданов е бил арестуван в училище и откаран с въоръжение на охрана пред напълнените очи на своите ученици.

След 35 години народна власт в основно училище „Ив. Вазов“ учат над 150 деца, които се обучават от 16 учители. Училището има работилница за политехническа подготовка и 6 самостоятелни кабинета, които са добре обзаведени. Построено е футбольно и комплексно баскетбольно и волейбольно игрище. Създаден е открит детски кът в училищната градина. Към училището има и 5 заимални. Изграден е ученически стол, в който получават топла закуска и обед 100 ученика. Училището е носител на орден „Кирил и Методий“ I степен.

Факелът, запален от родолюбивите просветители през тъмното робско минало, днес се носи от здравите и силни мъже на потомците.

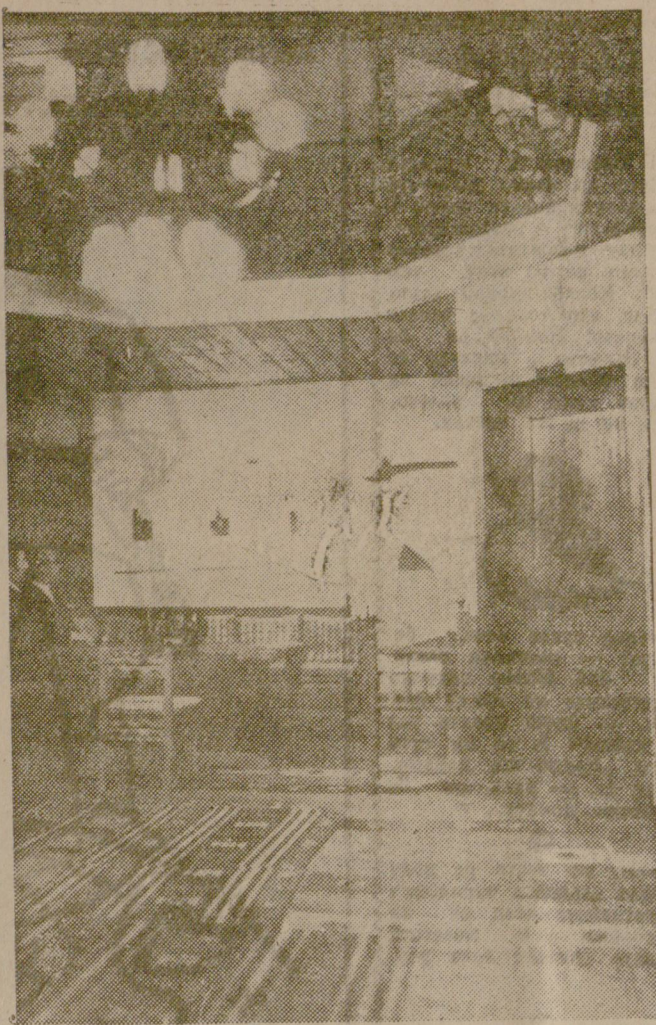
Димитър НЕШКОВ

Изява на пионерка

На проведения неотдавна ренитал в Бяла черква, по светен на 110-годишнината от рождението на пенеца на българското село и видния общественик Цанко Бакалов — Церковски и на 1300-годишнината от създаването на българската държава, пи

онерката Анаета Димитрова от основно училище „Христо Ботев“ — Бутново за първо място. Освен това тя е активен член на Клуба за интернационална дружба към училището.

Таня СТЕФАНОВА

Клубът на великотърновските архитекти—интериор

Снимка Веселин ХРИСТОВ

Предпразнично оживление

Малкото дни, които ни делят от чествуването на 62-та годишнината на Октомврийската социалистическа революция, са наситени с интересни прояви. В основно училище „Кирил и Методий“ — Златарица във връзка с Де

това усилено се работи и за прегледа на съветската и руската поезия, организиран между различните пионери ки отряди. На първенците ще бъдат раздадени награди.

Интерес будят и други инициативи, които предстоят да бъдат осъществени.

Мария ДИМИТРОВА

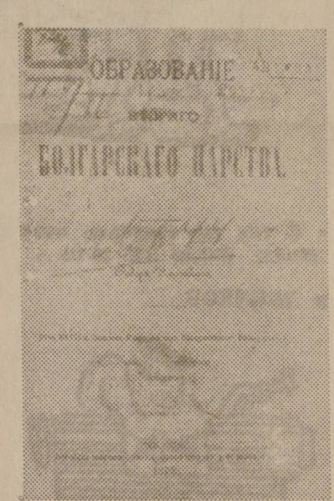
Книга—юбиляр

съвременниците си Успенски използва преди всичко постиженията на славистическата наука. Трудът обхваща времето от въстанието на българите под водителството на братя Петър и Асен в 1185 г. до кончината на третия брат Калоян в 1207 година. В същност това е възстановяването на самостоятелната българска държава след византийското господство от 167 години (1018—1185).

Пристъпвайки към същността на въпросите, авторът описва положението на българите под византийското господство, подчертавайки, че те никога не се примирявали с положението си и правели опити да го променят.

Обстойно се разглеждат усилията при които се извършва подготовката на въстание то, изтъкват се общественоеикономическите и политическите условия във Византия. Ще отбележим, че Фьодор Успенски е един от най-големите познавачи в света на византийската история. Автор е на труда „История Византийской империи“.

Той е един от първите, който в научната литература прави анализ на общественото положение в България, непосредствено след възстановяване независимостта на България. Подчертават

се отделните течения във феодалната върхушка, някои от които провизантийски насртрени. В резултат на борбата между отделните партия сред българското боярство се стига до убийствата на Асен и Петър. В същност това са опити за преврат и промяна в курса на управление на България. Авторът много точно отчита ролята на Византия в тия опити за преврат. Фактически това са безуспешните опити на Цариград за смазване отново на България. Научаваме много за една

Михаил. — Пред тунела има вързано магаре. Около моста, пътя и трасето не виждам нищо опасно.

„Магаре, вързано пред тунела. Това е неестествено“ — помислих си аз. Съмнешето за нещо хитро и опасно ме разтревожи. Реших сам да проверя обстановката. Изкачих се до гребена и насочих бинокъла напред.

Магарето изскочи някак натрапчиво в окулярите на бинокъла. Едро, но слабо, навело глава, то проскубнаше рядката трева на малката площадка. Очертаваше се ясно тънкоото въже, проточи ло се от неговата глава към тунела. Въжето свършваше до сандъци, натрупани пред входа, който едва се виждаше на засенчения вход на тунела.

Клопка

— Ясно — спокойно казах аз. — Какво ти е ясно? — попита Михаил.

— Клопка и нищо друго. Ту нехот е подготвен за изриване не чрез магарето.

— Я гледай каква примамка — обадих се отново Михаил. — Едно опъване на въжето от магарето и тунелът, а може би и мостът, ще хвъркнат във въздуха. Ако това е вярно, не е много хитро измислено.

— Хитро, не хитро, но... — Насреща има немици. В те ва съм сигурен. Този казан е поставен скоро. Но къде са техните позиции. Това не мога да разбера. Спотайват се, изчакват.

Михаил се обърна по гръб и блажено подложил лицето си на равните съвсчени лъчи.

— Много е важно да знаем дали са чули спонси нашето приближаване. Ти какво мислиш по този въпрос?

— Възможно е с нещо да сме обезпокоили немиците и сега те са очевидно предупредени. Искат да ни изненадат и бързат, защото никой не може да контролира действително на магарето и то не след дълго ще взривят тунела. Според мен те очакват

да навлезем в подковата и да ни застрелят като патници. Слязох десетина крачки надолу и извиках:

— Кичо, взнеси картиницата горе!

От нарастващото напрежение гласът ми прозвуча глухо и тревожно.

— Всички горе на скала! Пригответе се за бой!

Парануното отделение за разузнаване, което се беше станало долу на пътя с усилне, бързо и тихо се покатери на глинено-песчистият скат и зае бойна позиция.

— Стой в закритие. Никой да не се подава над ръба и да се пазят тишина. Слушай. Къна. Виждаш ли магарето пред тунела? На какво разстояние е от теб?

— На 280 метра и двадесет сантиметра.

— Мерник 300, братко. И се мери така, не с първия откос да го убием. Риниш ли го, ще се разчита и ще взривят тунела? Готово! — докладва ширококомплектният картечар.

— Огън!

Видях и бинокъла как магарето подскочи, вдигнало от огнената върхушка и се струпоило на място.

— Изтегли веднага картечницата и се прикрий! — заповядах аз.

Мерникът на немския картечар бе точен. Гейзери от върхушката леска се зареяха със свистене във въздуха. Огънят беше толкова масиран, че тънкият гребен, който ни прикриваше, тръпнеше като живо същество.

— Хитри са, дяволите. Хитри и опитни, но се издадоха.

Мислата ми трескаво търсеше решение за излизане от тази сложна обстановка. С трудност предадох на Кичо да се измине с картечницата в дясно.

Бесният немски картечар продължаваше да пробива скалата, като кълбач.

— Михаил, да подразним немския картечар. Как? — учудено попита той.

— Я си снемй кепето и го покажи над ръба.

Картечарят излезе стар вълак. Две къси и точни поделения за върхушката кепето, а след това аз томахът, изтръгнат от ръката на Михаил, издърча гаухо по синя.

Михаил взе автомат и си запъхтя залегла до мен. Сенистият мерник на автомата беше откъснат, а на кепето имаше две поделения.

За миг немската картечница замлъкна. Боботенето в клисурата извести края на първата част от тази опасна игра. На нас ни беше нужно да заблудим немиците, че от тук ще се сражаваме и ни какъво отстъпване няма да има.

такава личност каквато е Иванко, с неговата незабавна дейност. Широкият читател знае твърде малко за тази колоритна и противоречива личност.

Другият основен момент, върху който авторът се спира, е дейността на големия държавник Калоян. При не го България достигна елиот върховете на своята мощ и се превърна в страннище за византийци и латинци. В политиката си с Рим Калоян проявява тънък усет и държавническа мъдрост, за да извлече най-голяма полза за България.

Разбира се, когато авторът проследява фактите, той за сяга и теми, свързани със сръби, руси, кумани, унгарци, с които България е била в съприкосновение тогава. Това е и времето, когато кръстоносните завладяват Цариград и основават Латинската империя. Създава се нов, съществен елемент в обстановката на Балканския полуостров. И от тук подеенето на България, която спасява полуострова от латинската експанзия и разгромяването на войските на Балдуин от Калоян в 1205 г. В същност тия две столетия — XIII и XIV — представяват залеза на Византийската империя, започнал с възстановяването на България и нейния въход, изтъква авторът.

Ф. Успенски отделя внимание и на въпроса за народния произход на братята

Петър, Асен и Калоян, прединикващи и досега спорни в науката. Той изказва становището, че те са с българско потекло, дори от царски род, продължавайки традицията на Първото българско царство.

Книгата се съхранява в едно от най-старите читалища на окръга — „Надежда“ във Велико Търново. Тя представлява библиографска рядкост. Написана е на руски език и не е претездана на български. Излязла е в Оде са. Езикът не е пречка и днес книгата да се ползува приятно и леко, макар че е отпечатана преди век.

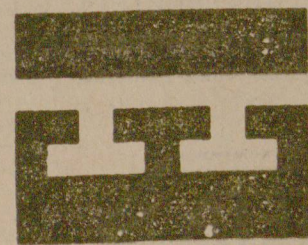
Кой е Фьодор И. Успенски, авторът на книгата? Той е роден през 1845 г. Руски учен-археолог, академик, професор в Новоросийския университет в Одеса. Посетил е Велико Търново през 1890 и 1900 г. При второто си посещение открива първобългарската столица Асбоба-Плиска. В работата си „О древността на града Търново“ той проследява съдбата на старините в града — на Царевац, Трапезница и другале. Трудът му е в резултат на двете му посещения в старата столица. Запознава се като археолог с руините на Трапезница и Царевац. Особено висока оценка дава на степените в църквата „Св. 40 мъченици“, изказва съжаление от отбавянето на историческите реликви. Умира през 1928 г.

Георги ГАВАЗОВ

В чест на славния юбилей—достойни трудови дела

В навечерието на светлия празник — 62-та годишнина на Великата октомврийска социалистическа революция има с какво да се гордее възхновенният колектив на великотърновските мебелостроители. Продукцията с оценката „К“ съставлява 67 на сто от обема на предприятнето. Особено търсена сред светските потребители е спалната гарнитура „Янт за“, чийто износ за блатската страна съставлява 88 на сто от общия износ на заода. Досега гук не са получавани рекламации за некачествена продукция от съветските външнотърговски организации.

Отличните производствени резултати са постояннен спътник на работниците и специалистите от завода. Планът за деветмесечен е изпълнен по всички показатели и е произведена надпланова продукция за 200 000 лева. Ръсът спрямо същия период на миналата година е 11,8 на сто. Приносът на колектива

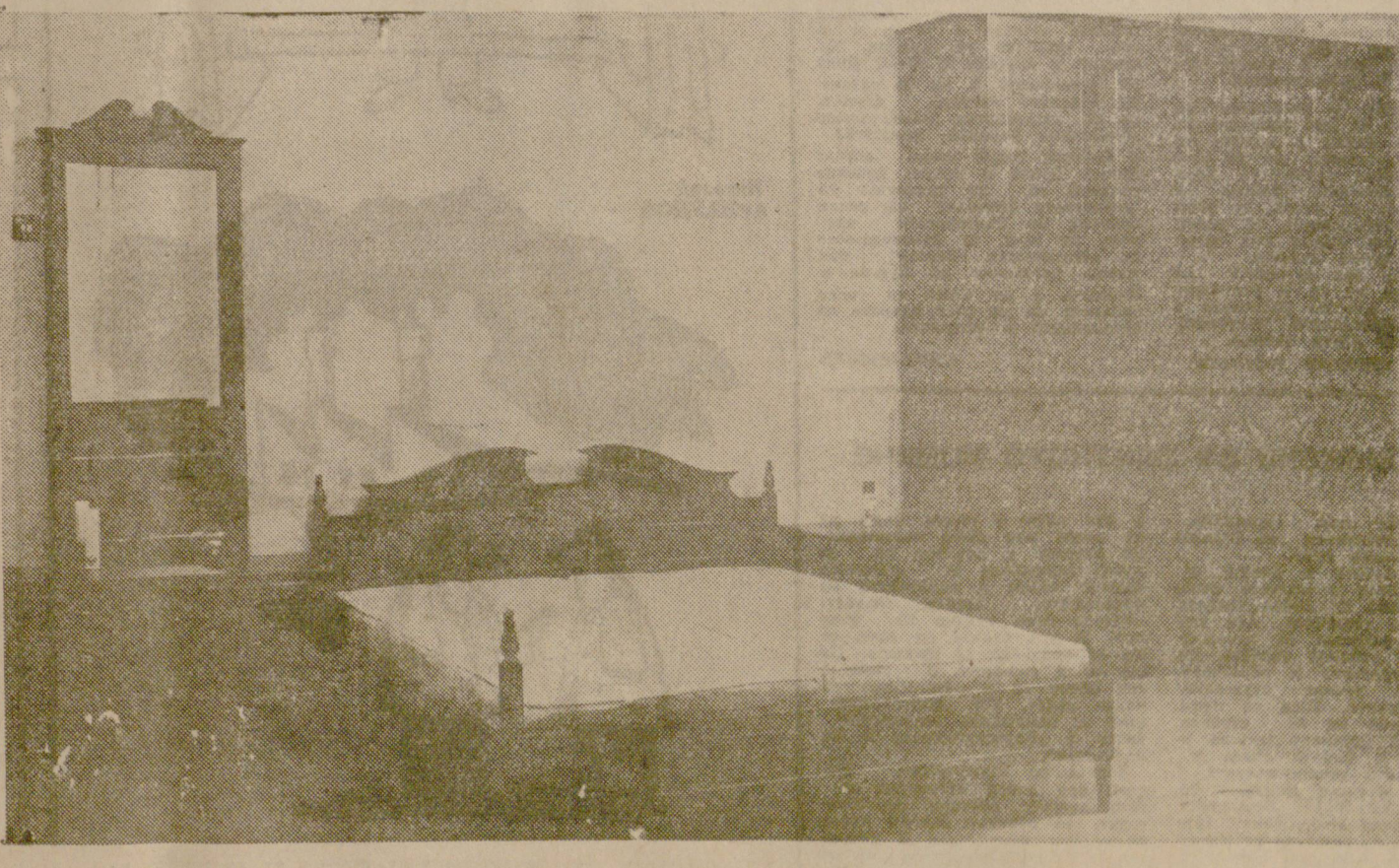
МЕБЕЛЕН ЗАВОД „ПОБЕДА“ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

в профсъюзния милиард за икономики на материали, су ровини и енергия е 160 000 лева.

И още един нов успех на международното изложение, което е организирано сега в Скопие — висока оценка е получило едно от най-модерните и перспективни произведения на „Победа“ — спалната гарнитура „Илия-3“, която предстои да бъде въведена в редовно производство през следващата година.

В дните пред юбилей не стихва социалистическото съревнование. В челните редици на първенците са бригадата на швабел-агрегати „Хр. Ботев“ с ръководител носиелката на значката „Отличник“ на Министерството на горите и горската промишленост Севдалина Начева, бригадата за шлайфане на латковни покрития „Г. Бенковски“ с ръководител Нейко Бонев, бригадата за втора машинна обработка „Д. Балагоев“ с ръководител Васил Денев. Добри успехи имат и индивидуалните първенци Христо Апостолов, Дончо Джамбазов, Пенка Минчева, Стоилка Иванова, Тодор Канев, Стефан Пидарев, както и качествените Йордан Овчаров, Михаил Йонков, Дешка Иванова, Атанас Филипов.

Продължава реконструкция на предприятието — в скоро време машинният участък ще бъде пренесен на новостроящата се работна площадка.

ОТ БАЛКАНА КЪМ ПОЛЕТО

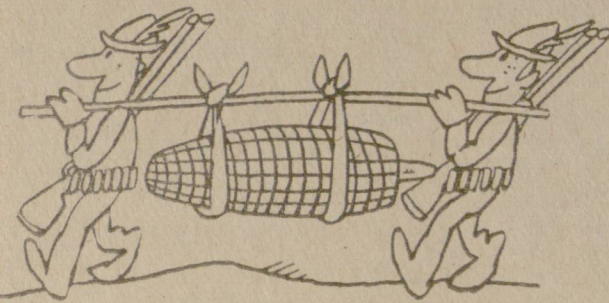
Тякава незабелязана мина откриването на ливията сезон. Гражданството забеляза, че повечето от ловците се върнаха с пълни патрондаши и апаризи раници, но не забеляза, че така се върнаха само ловците, които бяха излезли от Балкана.

— Няма гланини! — разпяха скупшено авджите в къщи и стяха пушките, следващи излет под ироничните подмятания на до мочалието.

Но не е точно така. Гланини има, само че напоследък те започнаха масово да слизат от Балкана и да се разселват в полето. Тамонните ловно-рибарски дружинки веднага се заловиха да обясняват това явление с голямата си любов и внимание към ливията. Но какво са голямата любов и внимание на дружинките пред трогателните грижи на селскостопанските дехтели. Какво да търсят гланините в планините, сред и без това намаляващите ливийни гори и няколкуто хиляди декара царевична и еленския комплекс. Та само

необраната царевична сега в полето е 7 пъти повече от всичките площи на еленчани в тази култура. И при редовното изпълнение на графите

ките аграрно-промишлени комплекси цвекло и цвекло ва шума колкото искаш. Изобилие и в Павликини, и в Свищов, и в Полски Тръм

ците за бране на царевична не е чудно, че е така. Ако има нещо за чудене, то е защо са останали още гланини в Балкана, когато в комлексите още много дни ще има какво да им предложат за хванене.

Нищо чудно да тръгнат надолу и сръните, за които в планините по това време са останали само сухи треволяци и шума. А в полс

беш. Но на сръни и сръни дати сигурно не им се вярва, че още дълго ще се задржи това изобилие. Защо то ако всеки от наличните комбайни в окръга изважда по стотина декара цвекло дневно, колкото постигат дървенците за десетина дни, в полето нищо няма да остане. Хубаво, ама като не валят навсякъде по полето? К. СЛЪНЧЕВ

ЕСЕННИ ЗАКАЧКИ

Бай Обрешко и кумецът му Иото до късно дегустираха в мазата новата ракия и „философски“ разсъждаваха върху познатата поговорка „Лето не го сеят, там никне“. Колко хубаво щяло да бъде, ако това се отнася за зърното! Няма да си губят времето с никаква сеитба и есенниците щели да поникнат сами на полето, където не са ги засели.

„Пладне стана вече, бе другари! — посъгача зено водът бай Митко току-що пристигналите от града бригадири. — Защо идвате толкова късно? А те му отговори: „Късно ще дойдем, разбира се, — нали ще берем късни домати.“

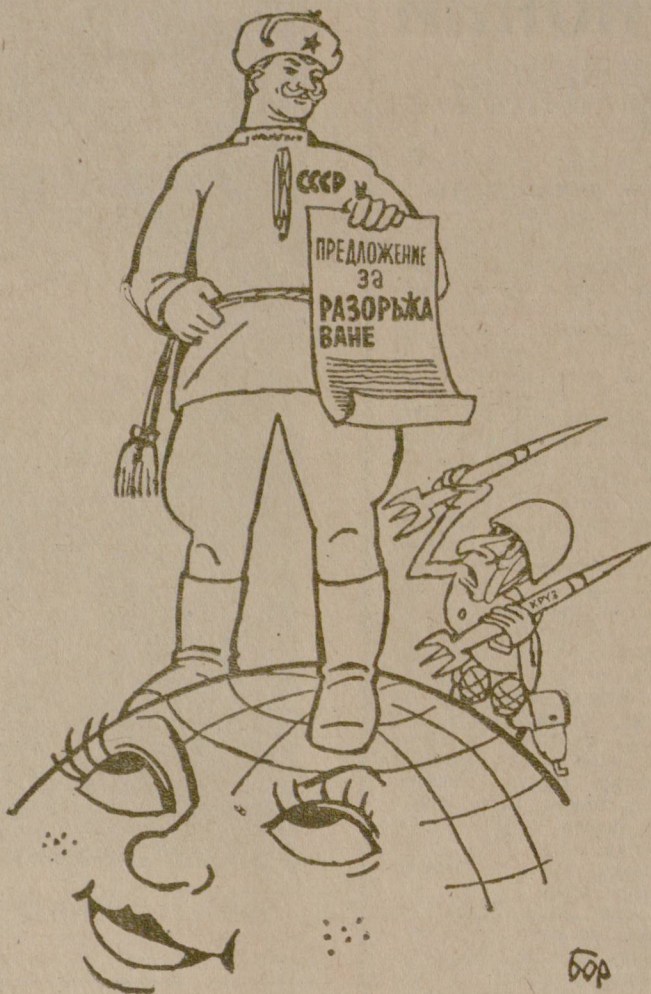
Тук-там по места се получи рядък „прозодов парадокс“: кооперативните лозя не са още обрани, а в мазетата стопаните опитват вече резняка.

У някои хора се наблюдава крайно интересно явление: при изпълнението на есенните селскостопански задачи ги е обхванала... пролетна умора! Не може още да се установи с положителност дали тя е продължение от тазгодишния пролет, или пък е авансова проява на идната.

ТОДОР ТОДОРОВ

Петър БОРСУКОВ

ЗЕМЯТА СЕ ВЪЛНУВА

— Как да не те покори такъв красавец-богати! Телосложението му — телосложение, предложението му — предложение!

БРАТУШКИТЕ СЕ СМЕЯТ

Тържествено чествуване на Бончо Бочев

Синони в Поликраище, родното село на героя на социалистическия труд и лауреат на Димитровска награда и. а. Бончо Бочев, се състоя тържествено по случай неговата 80-годишнина. Тук бяха дошли Маргарита Камалова, секретар на Окръжния комитет на БКП, Стоян Кочев, първи секретар на общинския комитет на Партията в Горна Оряховица, близки и роднини на юбиляра, много граждани. За живота и делото на видния български музикант, основател и дългогодишен диригент на пионерския хор „Бодра смия“ говори неговият приятел и съратник, видният български композитор а. Тодор Попов. Хор „Бодра смия“ под диригентството на Димитра Бочева изнесе концерт.

Пред тържеството пред партията на народни партизани Димитър Генков, с когото Бончо Бочев е работил по време на съпротивата, бяха положени венци, а другарката Маргарита Камалова откри паметна плоча в дома, в който е живял видният диригент.

Пеню ЦВЯТКОВ

Живописна изложба в Горна Оряховица

Вчера в изложбената зала на Горна Оряховица бе открита съвместната художествена изложба на софийските художници Атанас Жеков, старши преподавател в Художествената академия, посветен на орден „Кирило и Методий“ I степен и самодесетията живописи платна и сюрреалистична картина на Емил Томов. Изложбата е съвместна на 62-та годишнина на Великата октомврийска социалистическа революция и на трудовете хора от ПАР — Горна Оряховица.

На откриването присъстваха Маргарита Камалова, секретар на Окръжния комитет на БКП, Стоян Кочев, първи секретар на общинския комитет на Партията, граждани.

Светла АНДРОНОВА

Телевизия

СЪБОТА, 3 НОЕМВРИ

9.50 — „Буденовка“ — детски игрален филм, 11.00 — „Пожар в дъжд“ — филм, 13.00 — Информационен дневник, 13.30 — Курс по руски език за напреднали (VII урок), 13.55 — Курс по немски език (XVI урок), 14.30 — Курс по английски език (XXVI урок), 15.00 — От събота до събота — спортна програма: Футбол: „Тракция“ — „Черно море“ — директно предаване от Пловдив и хокей на лед: ЦСКА — „Криля на Советов“ — репортаж от първенството на Съветския съюз, 17.30 — Новини, 17.40 — Хроника на времето: „Съветската книга“ — документален филм, 18.15 — „Шета“ — съветски игрален филм за юности, 19.50 — Лека нощ, деца!, 20.00 — По света и у нас, 20.30 — Студия „Комедия“ — творчески портрет на а. Георги Калоянчев, 22.00 — Забавна програма на Телевизията на ГДР, 22.40 — Новини, 22.50 — „Честни си ни оч!“ — шведски телевизионен филм (IV серия).

ВТОРА ПРОГРАМА

17.30 — Тв университет „Агрия“ (XXX предаване), 18.30 — „Севилският бръснар“ — опера от Джовани Росини (I и II действия), 20.00 — „Бързи сме, сръчни“ — телевизионно състезание с участието на чалачите и пионери от с. Пасел филм, 10.45 — Концерт на н. а. на УССР София Ротару, 11.30 — „Пургатоли“ — телевизионна новела, 12.00 — Световно в действие, 13.00 — Информационен дневник, 13.30 — „Честни си ни оч!“ — шведски телевизионен филм (IV серия), 14.20 — Забавна програма на Телевизията на ГДР, 15.35 — „Пул“ — Миланска художествено-художествена интервенция в гр. Хасково, 15.45 — Ден на метала, 16.45 — „Трапезата“ — документален филм, 17.00 — „Честни си ни оч!“ — детски сериен филм (VI серия), 17.25 — Реклами, 17.30 — „Всяка неделя“, 19.50 — Лека нощ, деца!, 20.00 — Панорама, 20.40 — „Разгледана луна“ — английски игрален филм, 22.30 — Спортен екран, 22.40 — Новини.

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРОГРАМА

НЕДЕЛЯ, 4 НОЕМВРИ

9.00 — Квеста на курсантите на ВДВ „В. Ленин“ — директно предаване от гр. Велико Търново, 10.00 — „Бързи сме, сръчни“ — телевизионно състезание с участието на чалачите и пионери от с. Пасел филм, 10.45 — Концерт на н. а. на УССР София Ротару, 11.30 — „Пургатоли“ — телевизионна новела, 12.00 — Световно в действие, 13.00 — Информационен дневник, 13.30 — „Честни си ни оч!“ — шведски телевизионен филм (IV серия), 14.20 — Забавна програма на Телевизията на ГДР, 15.35 — „Пул“ — Миланска художествено-художествена интервенция в гр. Хасково, 15.45 — Ден на метала, 16.45 — „Трапезата“ — документален филм, 17.00 — „Честни си ни оч!“ — детски сериен филм (VI серия), 17.25 — Реклами, 17.30 — „Всяка неделя“, 19.50 — Лека нощ, деца!, 20.00 — Панорама, 20.40 — „Разгледана луна“ — английски игрален филм, 22.30 — Спортен екран, 22.40 — Новини.

ПОНЕДЕЛНИК, 5 НОЕМВРИ

17.30 — Новини, 17.40 — За пионери: „В света на книгите“, 18.10 — Филмов очерк за тракторния завод в Карлово, 18.40 — Музикален преглед, 18.55 — „Червеният полковник“ — филмов очерк за Йордан Петливанов, командир от Червената армия, 19.20 — Национален център по членски опит: „За повече метал“ — публичен, предаване, 19.40 — „Камбиан зъби“ — поетичен рецитал, посветен на международната детска асамблея „Знаме на мира“, 19.50 — Лека нощ, деца, 20.00 — По света и у нас, 20.35 — ТВ чатър: „Силни времена“ от К. Василев, 22.05 — Кларет от Моцарт, 22.20 — Новини.

КУПУВАМ ново запазено „Жигули“, „Лада“, тел. 2-03-57 по 17 часа и 2-53-74, след 17 часа

ПРОДАВАМ „ЗАЗ 966“, В. Търново, „Л. Каравелов“ 43 А. тел. 2-86-95, Кушев

ПРОДАВАМ „Жигули“ справка след 17 часа. В. Търново, „Сливница“ 24.

ЗАМЕНЯМ къща В. Търново, кв. „Асенев“, ул. „8 март“ 2, Косатова, за малък апартамент

ПРОДАВАМ запазен Москвич 408, Венеца вода, Георгиев Манев, Стефан Георгиев Манев.

ИНДЕКС: 2130А

Топлина край „Топливо“

Лоша шега си направи есента. Погледна един ден календара, рече си: „Време ми е.“ После се понесе на долу. Завали, напълниха мгли, застудя. А хич и не пита, че на „Топливо“ — П. Тръмбеш такива гости преждо време му поднасят зимно настроение. Но нали неприятния факт е вече налице, хората от предприятието му

намерили колая. Вече е на лице нова форма за отопляване на гражданите. За тази форма още не е намерена точната дума, но засега ще я наричаме самоотопление.

При план 4000 тона твърдо гориво за третото тримесечие, за целия месец октомври са получени само 750 тона. Пак по план всеки ден трябва да пристига по един

60-тонен вагон с въглища, но и вагонът пътува в сферата на мечтите.

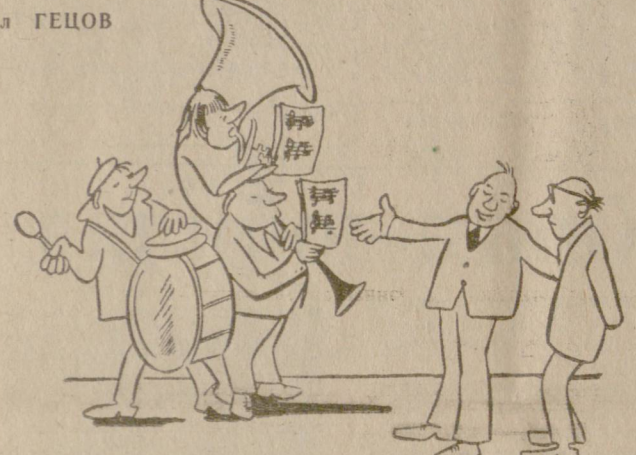
На това отгоре през лятото „Топливо“ реши да смени базата си. При тази промяна на старото място останаха 120 т въглища, които предприятието предлагало тук, предлагало там, но през лятото на кого му са въглища. Сега държавните организации искат и по 200 т да вземат, ама няма. А ония 120 тона така си отишли по реда.

И виновни няма. „Топливо“ прехвърля вината на „Транспед“ и мините, гражданите пък от своя страна упрекват „Топливо“ и са прави, защото на кого ако не на „Топливо“ е грижата да осигури гориво.

А иначе нещата си вървят. Новата форма на отопление бавно, но сигурно си пробива път. В очакване на гориво в района на „Топливо“ се събират граждани още в ранните утринни часове — около 2—3 часа. А до шест сутринта техният брой е около 200. От опита на „Топливо“ — П. Тръмбеш става ясно че толкова хора на едно място съумяват да се сгребат никак — я на гоненица ще играят, я на прескочи кобила. Само лето не знаят как да прескочат зимата без гориво. А тя чука на вратите им.

Григор НИКОЛОВ

Ангел ГЕЦОВ

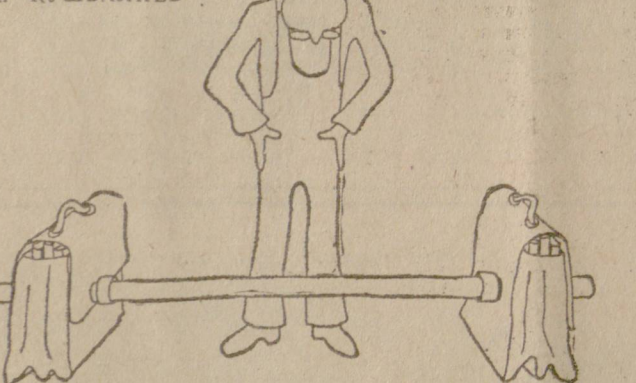
— С тях ще създадем впечатление, че подготовката ни за зимата върви по ноти...

Стефан ТРИЧКОВ

— Виж му акъла, върна се от отпуски и веднага се хвана за работа!

Георги КУШВАЛИЕВ

Николай АРНАУДОВ

— Отивам да подишам чист въздух от картините на един пейзажист.

БИСТРИЧКИ

ЗА ТРИ ДНИ В ГАБРОВО

Старите казват: — Едно време стигаме в Габрово за три дни... с фаянт, с трен или пеша — същото. Вие младите сте шастливи хора. Стъпите на автобуса и след 5 минути сте в Елена, в предприятието.

— Грешите! — възразяват им младите. — И ние понякога пътуваме до Елена с вашата изключителна скорост. На 29 октомври сутринта автобусите идващи от Константинопол, Мадрид и Стара река, не взеха от спирката Петковци-Давери 16 редовни работници. Седем дни преди тази дата стана същото. Причината: тия сутрешни автобуси вече не са в състояние да извозват многото работници с карти и гражданите, пътуващи до Елена и други селища.

Подобна картинка наблюдава

СИМАНОВСКИ

Признака за златното момиче

Всеки знае тази приказка. Знаят я и жителите на Стражица и околните села. Заспала бабата в банята, а до нея чакало и малкото момиченце. Чакало да дойде топлата вода, после студена. Ала докато вода не настъжи не пристига ли. Когато дойде топлата, тя малко и студена и обратно — когато течала студена, спирала топлата. Така че момичето не само че не станало златно, ами останало мърсно и неоскълано. А бабата спила и чакала, докато дошла мътната. Наистина мътната дошла, и то в центъра на града. Нефилмално се отворила нова „баня“. Там хората сега не само че се къпят, ала въпроси няма ли кой да обърне внимание на и вода до колкото газът... Никой не ни ебери, че това е гравската топловодна. Може и да е, но засега

в нея само с лодки може да се плува или само състезание по плуване с плувове да се прави (придошли от „гимнастически“ салон в подземията на читалището). Хората казват: „Всичко тече, всичко се мие, нищо!“ И тук водата си тече, само че нищо не се променя. Нищо че в съседство с упоменатия обект са и общинският на роден съвет, СП „Благоустройство и комунално стопанство“, както и „Водоснабдяване и канализация“. Хората се възмущават. На свой ред някои отговорни по тези въпроси другари ще отговорят, че обектът съвсем наскоро е бил ремонтиран и почистван. Така е, но фактът си остава факт. Който иска, нека провери.

БИСТРИЧКИ